

Tar kontroll over spesialistene

Arne Olav L. Hageberg

Journalist og nettansvarleg i Psykologtidsskriftet

Legeforeningen vil trolig miste ansvaret for spesialistgodkjenningen for leger. Helseministeren vil stramme inn direktoratets adgang til å delegere godkjenningsmyndighet til yrkesorganisasjoner. Hva har dette å si for Psykologforeningen?

Legeforeningen er ansvarlig både for utdanningen og godkjenningen av legespesialister. Ifølge Helse- og omsorgsdepartementets høringsnotat om saken kan sammenblanding av rollen som faglig premissleverandør og fagforening være uheldig. Slik situasjonen er i dag, kan legene øve stor grad av kontroll på den helsepolitiske realpolitikken, for eksempel i forbindelse med omorganiseringer av helsevesenet - noe vi har hatt en del av i de siste årene.

Hånd på rattet

- Vi forstår Bjarne Håkon Hanssens behov for å ha en hånd på rattet, og mener det er riktig at myndighetene skal være med på godkjenningsordningen for spesialister under helsepersonelloven, sier president i Norsk Psykologforening, Tor Levin Hofgaard.

Sammen med resten av Sentralstyret diskuterte han saken 12. februar.

Den foreslåtte lovendringen gjelder bare for de tre helsepersonellgruppene som har offentlig spesialistutdanning. Per i dag vil dette si leger, tannleger og optikere. Samtidig har

Psykologforeningen i ti år jobbet for at spesialistutdanningen deres skal bli gjort offentlig, og realiseringen av dette er trolig ikke langt unna. Høringsnotatet som nå foreligger, understreker at man vil ha en liknende gjennomgang for øvrige helseprofesjoner senere.

Bukken og havresekken

Psykologforeningen har lenge kjent til at myndighetene har vært bekymret for habiliteten, og opptatt av å sikre kvaliteten på spesialistordningene.

- Dette er grunnen til at vi allerede har satt i gang arbeidet med å adressere disse spørsmålene, forteller presidenten.

Arbeidet Hofgaard sikter til, er den såkalte formaliagjennomgangen, som ble avsluttet bare en måneds tid før Bjarne Håkon Hanssens spesialistordningsutspill. Målet er å unngå at de som utformer reglene, stiller de faglige kravene og gjennomfører spesialistordningen, er de samme som til slutt godkjenner spesialistene.

- Vi har ønsket å endre på dette bukken og havresekken-systemet. Sentralstyret er enig om å sette i gang et prosjekt som skal lede frem til forslag til vedtak rundt dette på Landsmøtet i 2010, sier Hofgaard.

- Vi ønsker også å legge opp til at spesialistordningen vår skal være mer fleksibel, nettopp for å kunne tilpasses de krav som kommer fra helsemyndighetene og de endringer vi ellers ser i samfunnet. På denne måten ligger vi forut for myndighetene, understreker presidenten.

- Det er bra. Når de kommer til oss så kan vi si: Velkommen til oss, kom og se på ordningen vår. Uten å være for bekymret for at de skal mene den umiddelbart må overtas av myndighetene.

Departementet forenkler

Samtidig er Psykologforeningen kritisk til sentrale deler av høringsnotatet som helseministeren nå har sendt ut.

- Det ser ut til at Helsedepartementet har en veldig forenklet forståelse av hva profesjonsforeningene holder på med, sier presidenten.

- De snakker om oss som rene fagforeninger, på lik linje med et LO-forbund, og anerkjenner ikke at vi i forbindelse med spesialistordningen utelukkende opptre som faglige foreninger. Myndighetene overser ifølge Hofgaard at profesjonsforeninger er opptatt av høy kvalitet, og viser mistro til at de klarer å skille mellom arbeidet med spesialistutdanningene og med lønns- og arbeidsspørsmål.

Et annet dilemma ved det foreliggende høringsnotatet er signalene om at universitetene skal ha en sterkere rolle i spesialistordningen, og i utdanningen av spesialister.

- En spesialistutdanning er ikke en akademisk utdanning, men i all hovedsak en praksisnær videreutdanning. Dette lurer vi på om departementet og universitetene har tatt inn over seg.

Forslagene som lar seg utlede av høringsutkastet, virker ifølge presidenten ikke gjennomtenkte, og han tror ikke departementet eller Helsedirektoratet kan overta spesialistordningene. Det vil kreve store nye strukturer og ansettelse. I fortsettelsen blir det derfor viktig for Psykologforeningen å være tydelige på at fagligheten allerede blir ivaretatt med dagens ordning.

Det er ikke nødvendig at helsemyndighetene tar over hele spesialistordningen for å sikre habilitet i godkjenningen, understreker Hofgaard.